

ROMULUS DIANU

Organ de afirmare românească

Inscris sub Nr. 13/1938 Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 150.—
Pt. bănel, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

APARE SUB CONDUCEREA
UNUI COMITET

Redacția și Administrația:
ARAD, Str. P. RUSU Nr. 3
Îmbrăcarea II, Piața Traian Nr. 2

Legea dreptății sociale

Muncitorimea a putut citi cu interes legea minimului de salariu în special, expunerea de motiv a lui Mihail Ralea ministrul muncii. Este prima lege în România cu asemenea conținut, și ea definește, mai bine decât orice, caracterul demofil al statului și al regimului actual.

Ce și-a propus legiuitorul să realizeze? În primul rând, o mare ordine socială. În alte țări, apărarea salariului minimal revine societății, și de obicei, conflictele dintre capital și muncă duc la frământări, dar nu chiar la incidente mai grave. La noi, sarcina ocrotirii muncitorilor și-a luat-o direct statul. Ea a pornit din nobile gânduri ale Regelui Reformator și Îndrumător de stat nou. Relațiile dintre muncitori și patroni sunt modificate în sens social în favoarea muncii, iar în punct de vedere juridic, ele cad pe o bază de drept statornică și normală.

Legea va reprima, fără cruțare abuzul. Abuzul despre care a vorbit d. ministru Mihail Ralea. Acela patronilor industriali, cari silesc lucrătorii să muncească câte 10—12 ore pe zi cu salarii derizorii de 25 lei. Legea deci nu se învârtă în general împotriva patronilor, ci numai contra acelor care înțeleg să calce normele de elementară omenie. Din contra, înțepirile serioase au aprobat legiuitorul într'un spirit de înțelegere umană și națională.

Deasemeni, împotriva procedurii care se poate plânge nimeni. Ea este

cea mai justă și a fost găsită de acord cu toate elementele cari intră sub imperiul noului regim. Minimum de salariu va fi fixat de comisiile paritare instituite pentru fiecare ținut, compuse dintr'un număr egal de muncitori și patroni și prezidată de primul președinte al Tribunalului local, sau de primul președinte al Curții de Apel. Ministerul Muncii va avea ultimul cuvânt în fixarea cotelor, așa că reajustarea necesară între condițiile de viață omenească a muncitorului și câștigurile decente ale patronilor, se va face cu toată chibzuțta necesară.

Noua legislație va avea ceea ce valorează morală și socială ca și regimul pentru apărarea celor opt ore de muncă. Reglementarea timpului de lucru n'a adus nici o perturbare vieții economice, ci din contra, a stimulat producția prin conservarea energiei creatoare. Intocmai și legea de astăzi, nu va duce la o scumpire a mâinii de lucru, ci numai la o echilibrare a salariilor în întreprinderile unde nu se ține seama de nici o regulă minimală. Pe lângă efectul social, fără îndoială, se va dobândi și unul moral, anume, mai mult curaj dat muncitorilor pentru ridicarea calitativă și cantitativă a producției.

Legea minimului de salariu se înscrie printre reformele cele mai substanțiale ale actualului regim și se înscrie printre numeroasele acte de generoasă bunăvoință dăruite muncitorilor de Suveranul Țării.

O punere la punct necesară

La marginea comunicatului ministrului de finanțe despre vremurilor pe care le trăim, amintim cărele care pândesc pe carele la fiecare pas, au creiat psihoză specială, o stare de spirit negativă tuturor svonurilor rău înțeles și de care profită numai dușmanii.

Și la noi în țară, ca și în multe alte părți, circulă fel de fel de știri, care de care mai alarmistă, mai înflăcăată, mai plină de neadevăruri, mai legătură cu diverse instituții de stat.

Deunăzi au început să fie șoptite știri cu privire la măcierea imensă a salariilor, la reducerea salariilor și pensilor și la o amputare a monedei naționale.

Desigur că aceste neîntemeiate și rău intenționate știri au produs o mare îngrijorare în opinia publică a țării, îngrijorare care a necesitat o desmintire.

În adevăr, ministrul finanțelor nu face cea mai categorică desmintire svonurilor lipsite de orice temei ce au fost puse în circulație, cu privire la presupuse intenții de a crea noi impozite, de a se reduce salariile ori pensiile, sau de a proceda la amputarea valorii monedei naționale, prin felurile practice.

În mai multe rânduri s'a arătat

aci politica financiară a țării, măsurile care s'au luat pentru buna gospodărie a finanțelor publice și pentru stabilirea unor norme definitive cu privire la impozite și la stabilirea monedei naționale.

Ministrul Finanțelor, d. Mitiță Constantinescu este un partizan al ortodoxiei în economia politică, un perfect cunoscător al realității românești, un om care știe ce pot da finanțele acestei țări și anume cât. De aceea nu a recurs și nu va recurge în diriguirea finanțelor noastre, la măsuri de extremă. Deasemeni un om care a ridicat și ultima curbă care apasă asupra salariilor statului, nu poate veni nici cu reducerea salariilor și nici cu aceea a pensiilor.

Dealtfel, pentru a se curma odată pentru totdeauna zelul acelor care împrăștie astfel de știri, s'au luat măsuri spre a se sancționa conform legii contra alarmismului, toți acei cari inventează sau propagă atari svonuri.

Finanțele țării în tot ansamblul lor, au o soliditate de care nu ne putem teme și pe care nu o poate clinti nici o zdruncinătură.

Să manifestăm încredere și să muncim cu aceeași putere pentru binele și propășirea țării.

CUVINTE REGALE ADRESATE VLĂSTARULUI REGESC:

Iubitul Meu Mihai, astăzi, prin încorporarea Ta în acest viteaz Batalion al Vânătorilor de Munte, îndeplinești un act care este strâns legat de tradiția Casei noastre Domnitoare. Strămoșii noștri au crezut — și bine au crezut — că, legând din adolescență pe fiii lor cu oastea lor, încheagă prima și poate cea mai trainică legătură între ei și Națiune.

Oastea este în Stat organismul care deși însemnează o elită, constituie totuși cea mai desăvârșită școală de egalitate. Nu de unde ai pornit însemnează ceva, ci unde, prin meritele Tale și râvna Ta, ai ajuns.

M. S. REGELE CAROL II

De ziua Măriei Sale...

Sărbătoarea de astăzi, care este prima onomastică a Alieței Sale Marelui Voevod Mihai, de Alba Iulia, după majoratul Său constituțional, ne bucură ca o zi a speranței, cu care M. S. Regele Carol II, a împodobit pe vrednicul Prinț.

Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia

Cei optsprezece ani cari au trecut, ne-au deprins să legăm de această zi bucurii și necazuri ale întregului popor românesc, și care, toate, vor aparține istoriei. Sub ochii noștri, A. S. Marele Voevod Mihai a crescut, dar timpul s'a scurs atât de repede, încât și astăzi mai întâlnim, prin sălile de curs ale școlilor, prin cabinetele celor cari conduc instituții, porțirele suverane ale Marelui Voevod, cu cravata innodată impersonal, de mâinile Augustului Său Părinte, și suntem mișcați, pentru faptul că niște ani atât de puțin la număr, au făcut minunea aceasta de Băiat frumos și silitor, cu atâtea aptitudini și talente.

Este ziua numelui Său, astăzi, — și Prințul se află la o vârstă când bucuriile nu sunt umbrite de nici o îndo-

ială, nici întunecată de vreo grije. Participarea sufletească a națiunii întregei la sărbătoarea numelui Măriei Sale Marelui Voevod, este întreagă, dar în mod firesc însoțită de regretul că anii cari se petrec neopriți de nimeni, strămută și pe Fainicul Prinț al Coroanei României, în tinerete, îndepărtându-L de copilăria care este poate singurul paradis posibil, aci, pe pământ.

Înțelepciunea Părintelui Său, iubit și prețuit de toată suflarea românească, a așezat deasupra capului care va continua, în viitorul îndepărtat, prestigiile Coroanei României, o altă Coroană: a culturii, o judecată limpede, o justă cunoaștere a oamenilor, un rar spirit de discernământ. M. S. Regele Carol II, în modul cum a organizat și vegheat instrucțiunea Marelui Voevod, s'a inspirat, cert, din afecțiunea adâncă pe care o poartă Fiului Său, dar și din grija supremă pe care o poartă viitorului României.

Nu se poate uita că darul cel mai scump pe care l'a hărăzit M. S. Regelui pentru binele și dezvoltarea țării, este această superioară pregătire intelectuală și morală dată A. S. Marului Voevod Mihai. Amintirea aceasta va stăru în cugetele celor ocupați cu întreaga ființă lor de viitorul acestei țări, întotdeauna.

Sărbătoarea de astăzi poate fi socotită ca o etapă de biruitoare succes, smuls destinului, pentru cel mai mare bine național. A. S. Marele Voevod îndeplinește efortul și viața disciplinată.

Nu vor fi destul de încăpătoare aceste cuvinte pentru a recunoaște meritul tânărului Vlăstar regal. În omagiul ce I se adresează astăzi, de pretutideni, se va putea desluși mai bine cât de prețuită este, în țară, osârdia, virtutea, noblețea cu care Marele Voevod poartă ca-

litatea al căror singur moștenitor și păstrător va fi, într-o zi.

Sărbătoarea de astăzi ne umple inimile de bucuria unei speranțe atât de bine cultivată, atât de frumos dăruită de M. S. Regele Carol II, poporului Său, și țării.

La urările emoționale de viață spornică și creatoare, de sănătate și de voie-bună, către Măria Sa Marele Voevod Mihai, de Alba Iulia, noi adăugăm sentimentul de grațitudine și de admirație care înbușorează fiecare obraz, la trecerea Voevodului pe străzile Cetății de Capitală, sau pe un câmp străjeresc.

Instruit în datina pământului național, în umbrarul pe care-l formează pentru o inimă simțitoare, ca a Sa, istoria țării, arta țării, Marele Voevod reprezintă pentru România un principiu de viață și de evoluție.

Să trăiești, Măria Ta!
Să treiască Dinastia României!

ROMULUS DIANU

Bulgaria așteaptă o recoltă bună de tutun

SOFIA. Exportul bulgar de tutun lucrat era anual în anii 1934 până la 1937 circa 20.000 până 24.000 tone în valoare de 1.0—1.6 miliarde Lewa. 1938 exportul se ridică la 33.553 tone în valoare de 2.36.— Lewa. Din acest cvantum, Germania importa în anul 1938 21.000 tone în valoare de 1.56.— miliarde, ceea ce înseamnă 57 la sută a exportului total de tutun din Bulgaria. În primii opt luni al anului 1939 exportul de tutun era de 15.530 tone în val. de 1.03.— miliarde Lewa, prin urmare cu 3.500 tone resp. 216.07 milioane mai puțin decât în același interval al anului trecut. Întinderea plantațiilor de tutun în Bulgaria se ridică în anul 1938 la 31.105 hectare iar în 1939 la 42.751 ha. Speranțele referitor la recolta de tutun în anul curent sunt în general întemeiate.

Informațiuni

Aniversarea Măriei Sale Marelui Voevod Mihai de Alba Iulia a fost înregistrată și comentată de presa franceză.

„PARIS SOIR”, publică, pe pagina 1-a, o frumoasă fotografie a Marelui Voevod și un comentariu, în care subliniază activitatea neostentivă a Moștenitorului Tronului.

Ziarul „PARIS-MIDI” scrie: „Toată România a sărbătorit cu strălucire a 18-a aniversarea a Măriei Sale Marelui Voevod Mihai de Alba Iulia. Această aniversare coincide cu majoratul Său legal.

Calitatea de Prinț Moștenitor, în vremurile noastre, nu este lipsită de multă trudă. Astfel, tânărul Principe înfruntă în același timp pregătirea bacalaureatului, studiile Sale militare și îndeplinește numeroase stagii tehnice și în agricultură.

Ziarele subliniază că Marele Voevod Mihai a fost proclamat la a 18-a aniversare, Senator de Drept și membru al Academiei Române.

„LE PETIT PARISIEN”, într-o telegramă, subliniază participarea însuflețită a poporului român la sărbătorirea Marelui Voevod Mihai și relevă devotamentul și dragostea cu care poporul român încunjoară pe Măria Sa.

Revista săptămânală „Eonjour” consacră două pagini, bogat ilustrate, României și Suveranului Său, despre care amintește că a fost pe drept cuvânt numit Regele Iăranilor.

Problemă electricității în Slovacia

Din totalul de 2.690 comune din Slovacia numai 800 sunt aprovizionate cu electricitate. Aceasta cauzează o consumație enormă de petrol. După constatările recente, trebuințele de petrol pentru uzul casnic se ridică anual la 1.6 milioane tone la care cvantum se mai adună încă 400.000 tone pentru instalațiuni industriale și pentru mașini servind agriculturii. O introducere mai vastă a electricității în țară devine tot mai indispensabil în interesul unei aprovizionări proprii mai largi și a unei economii pe domeniul gospodăriilor și a industriei. După evaluări oficiale, realizarea acestui plan a unei intensificări mai largi a țării, ar costa aproximativ 200 milioane coroane cehe.

Sinceritate

— Ai să-mi fii veșnic credincios, Mitică?

— Dar ce eu sunt profet, iubit-o?

Prea târziu

— Aveam dreptate eu, când nu vo'am să-mi dau fata după stricatul ăsta!

— Dar ce ți-a mai făcut iarăși?

— A fugit cu nevastă — mea.

Promisiune fericită

— Ascultă-mă, Luiza, dacă ai să te măriți într'adevăr cu tânărul despre care-mi vorbești, n'ai să mai mă vezi niciodată călcându-ți pragul casei...

— Ah, mamă, fii așa de bună și dă-mi în scris aceasta; Voi învinge cea din urmă ezitare a logodnicului meu...

DR. HĂCMĂGIAN
medic dentist s'a reîntors.
Consultă 10-12 și 2-5.
A R A D,
Str. Constistorului 8

Paludismul ca sarcină socială

„Din toate bolile cunoscute, paludismul endemic este cea care e mai răspândită și care prezintă caracterul cel mai grav.

Nici o altă boală nu produce atâtea perturbări în dezvoltarea popoarelor cari trăesc în teritoriile unde ea bântue”.

Iată rezumată în câteva cuvinte judecata asupra paludismului endemic de către profesorul E. Marchoux din Institutul Pasteur.

Practica a confirmat până acum dreptatea acestei opinii și a multor alte persoane cari sunt o autoritate asupra chestiunii paludismului cari au elaborat această apreciere sau s'au exprimat într'un mod analog.

Faptul că malarie sau nu într'un mod precumpănitor într'o țară este, într'adevăr, de cea mai mare importanță din punctul de vedere al prosperității sale, căci această boală poate să cauzeze mari pierdere de ordin economic.

Când vedem că în țările cari suferă de malarie, această boală face mii și milioane de victime, vom

înțelege ușor pierderea enormă rezultată din aceasta pentru țările din punctul de vedere al cității productive și ce daune ce paludismul.

Insă știința n'a somat și Comitetul Paludismului a Societății Naționale, care s'a ocupat într'un mod intensiv de studiiul chestiunii privind malarie, este mereu de părere că CHININA este unul din loacele cele mai eficace pentru prevenirea și vindecarea bolii.

În al patrulea raport al său, dat decurând, numita Comisie Paludismului a declarat că e de părere cum că tratamentul al paludismului este tratamentul chinină de durată scurtă, — 1 gram până la 1 gram 300 miligină timp de 5—7 zile; acest tratament fiind reînviat în cazul nou acces de friguri. Pentru a veni malarie, această Comisie recomandă a se lua o doză zilnică de 0 grame 400 de chinină în timpul sezonului frigurilor. (107)

CENTRUL AUTO C. F. R.
ARAD.

Mersul autobuselor C. F. R. în regiunea Arad și Oradea valabil de la 1 Noembrie

Arad—Timișoara			
8301	8303	8305	
6.30	13.30	18.30	pl. Arad Autogara sos.
6.38	13.38	18.38	pl. Arad Crucea Albă sos.
6.44	13.44	18.44	pl. Aradul Nou sos.
6.57	13.57	18.57	pl. Șagui sos.
7.04	14.04	19.04	pl. Uliaga sos.
7.08	14.08	19.08	pl. Orțișoara sos.
7.15	14.15	19.15	pl. Jădeni sos.
7.25	14.25	19.25	pl. Sănăndrei ram. sos.
7.37	14.37	19.37	pl. Covacița sos.
7.50	14.50	19.50	pl. Timișoara Autogara sos.
8.00	15.00	20.00	

Arad—Oradea			
8701	8707	8703	8705
8.30	—	14.00	16.00
8.48	—	14.14	16.18
8.54	—	14.24	16.24
9.14	—	14.44	16.44
9.28	—	14.58	16.58
9.44	—	15.14	17.14
9.58	—	15.30	17.28
10.01	—	—	17.1
10.25	—	—	17.55
10.35	—	—	18.05
10.51	—	—	18.21
11.11	—	—	18.41
11.14	7.20	—	18.44
11.22	7.28	—	18.52
11.30	7.36	—	19.00
11.42	7.48	—	19.12
11.50	7.56	—	19.20
12.02	8.08	—	19.32
12.12	8.18	—	19.42
12.30	8.30	—	20.00

* Nu circulă Dumineca și în zilele de 8 Noembrie, 1, 6, 23 Decembrie 1939. — 1, 8, 24 Ian., 27 Febr., 23, 29, 30 Aprilie, 1, 10 Mai 1940.

Domnul Constantin Argetolanu prezintă ședințele Consiliului de Miniștri primit următoarele telegrame

Studentimea facultăților de mine și metalurgie și de electromecanică ale politehnicei din Timișoara întruniți în adunare generală astăzi 28 Oct. 1939, aderă cu însuflețire la Frontul Național studentesc în care văd un solid organism național de muncă jertfă și devotament pentru Regele și țară, gata întotdeauna de a urma directivele și îndemnul Domniei Voastre. Vă urăm sănătate.

Președ. Studenților Minieri Profesor Ing. Ilie Popescu. Secretar Student. Avram Lazăr, președ. Studenți Electromecanici conferențiar Dr. Ing. Ion Vlădescu. Secretar Student Grigoriu Aristide.

Studentii membri ai societății sportive Politehnica Timișoara au hotărât cu mare însuflețire să se încadreze în Frontul Național studentesc, care urmărește între alte-

le, dezvoltarea calităților morale prin propășirea studentesc, ei se identifică cu ideologia frontului național și făgăduesc solemn credința neșrămutată față de S. Regele Carol al II-lea munca și jertfa pentru patrie făcut cu crez, asigurându-și dăncul nostru devotament și sănătate!

Președinte Conferențiar

Inginer Ion Vlădescu, Secretar

Student Savu Spiridon.

Dr. Richard
specialist de inimă
CONSULTĂ DIN NOIE
Arad, Str. Rusu Șirli

Al Capone va fi pus în libertate

Famosul gangster american, Al Capone, va fi pus în libertate în ziua de 19 crt. El a declarat că n'are altă dorință decât a trăi retras în villa sa blindată din California.

De Crăciun
au sosit ocazuri „marcă renumită” de buzunar și brățare pt. doamne și domni, asortiment bogat la

COLOMAN HARTMANN
bijutier,
Arad, Palatul Minorților

Cinematografe

Conducătorii cinematografului de pretulindeni, ar trebui să fie cu mai mare atenție la angajarea personalului — îndeosebi a casierilor, chiar dacă le-a moștenit, — fiindcă acest personal venind în contact permanent cu marea publică, trebuie să aibă și o „leacă” de cultură.

Nu este suficient, că, dacă o fată dela țară ajungând pe mâna unui șmecher — care luându-i golgani, 10 sau 20 mișoare, lăsându-și bocancii sub podul pe care l-a trecut pentru a intra în orașul respectiv, cari bocanci dau dovadă că, purtându-le lor a frecventat grajdul cu vaci, obligând-o, apoi a depune și cârpa de pe cap, pe care a purtat-o cu mândrie — fiindcă dându-i puțtoți cu locuri înalte și pădurea în cap — acoperindu-i chereștea cu voal — plasând-o apoi la vreo casă de filme, — vai de ea sârmana cum se simte după aceasta metamorfoză, ceea ce se poate vedea și după cum pășeste, — dar nu înseamnă încă că, biata fată corespunde acestui post, cauzând astfel proprietarului — care poate nici el nu știe — numai daune și alte suferințe.

Fiindcă îmbrăcând și plasând o astfel de fată în caseria unui cinema și — după o așa transformare — auzind din gura ei nevinovată: „Amu mis doamnă!”, încă nu dovedeste cu nimic că, dacă și-a schimbat foala, și-a schimbat și năravul, indiferent de faptul că, în ce raporturi este cu fostul sau cu actualul șef.

Ofensiva științei

În curând va începe o nouă ofensivă: a științei. Ea vine după ofensiva agricolă și cea sanitară, ale căror rezultate fericite au întrecut toate așteptările.

Ce înseamnă noua inițiativă și care sunt obiectivele ei? În primul rând, ea satisface o lege de necesitate a progresului. Prosperitatea unui stat și bogăția unui popor nu se dobândesc prin scheme ideologice și formule mistice. Țările puternice își întemeiază forța lor economică și spirituală pe știință. Dacă un patrician dispunea în vremurile antice de 100 sclavi, un american are astăzi la îndemână 100 sclavi în forțe motrice, iar un agricultor german 20 cai putere în motorul tractorului. Știința eliberează pe oameni de muncile grele și oboșitoare, dezvoltă resursele economice, ridică standardul vieții sociale, și emancipează popoarele de sub robia mijloacelor primare ale existenței.

Ofensiva științei la noi trebuie înțeleasă deci într'un larg sens social, așa cum toate reformele de până acum au avut darul să ridice întreaga obște a țării. Laboratoarele, mijloacele universitare și oamenii de știință vor avea misiunea să lucreze pe teren într'un cadru general, stimulând energiile creatoare, descoperind noi surse de bogăție, modernizând aparatul nostru de producție, și imprimând în conștiințe sentimentul promovării prin știință. Așa se poate schița ofensiva care va începe peste câteva zile.

Semnalul se va da la Cluj de către Extensiunea universitară. Această organizație a corpului didactic din învățământul superior, a avut după unire o misiune tot atât de importantă. Extensiunea a făcut cunoscut cultura ro-

mânească în provincia ardeleană și, în special, a arătat oamenilor valoarea morală și științifică a acestei culturi. Acum, extensiunea se angajează la o nouă acțiune de proporții chiar mai vaste pregătind poporul nostru pentru o mare biruință a progresului.

De altfel, vremea este și foarte prielnică unei astfel de inițiative. După fiecare revoluție morală, popoarele au înregistrat epoci glorioase în dezvoltarea lor. Sociologii au descoperit chiar o lege de identificare a stadiilor istorice, arătând că se poate vorbi de prefaceri în structura spirituală și socială a unei națiuni numai în măsura în care înfloresc știința. Iar barometrul acesta judicios ni se aplică în chip netăgăduit. Regimul constituțional din 1938 nu este altceva decât o încordare generală prin muncă și disciplină spre a desăvârși statul modern și a crea condițiuni optime de viață poporului român. Încă o confirmare despre valoarea și misiunea istorică a acestui regim al solidarității naționale, o aduce ofensiva științei inițiată de profesorii universitari.

Ceții și răspândiți Ziarul

Frontul de Vest

Plantațiile de orez în Bulgaria

SOFIA. Unele state din Europa sudestică au întreprins în anii din urmă încercări pentru a aclimatiza plantele de orez în regiunea respectivă, pentru a le face plantabile. Reușitele acestor încercări în Bulgaria de sud, au îndemnat cercurile interesate de orez. În prezent întinderile de orez. În prezent întinderea luată în vedere pentru plantațiunile de orez, deocamdată numai în valea fluviului Maritza, va fi de 1.200 hectare.

Jucati cu încredere la Loteria de Stat!
COLECTURA OFICIALĂ
Sediul central CLUJ: Regina Maria No. 46. ARAD: I. Olariu, Str. Brătianu 3.

Înfrângerea Catedralei Ortodoxe din Arad

Înfrângerea românilor de la granița de Vest

Duminecă, 5 Noembrie 1939, la locul sfințirii Catedralei Ortodoxe din Arad, care are o semnificație importantă pentru acest oraș istoric, orașul vrednicilor români, și care azi s'a înfrânt în haină de sărbătoare.

Prințul de azi, dă prilejul bucurărilor credincioșilor cu mai mult, deoarece în aceste zile triste, mai mult, ca oriunde, Biserica, pentru spiritualizarea credincioșilor ei, dă o întregă gamă de mijloace și posibilități de a educa credincioșii.

Înfrângerea prin biserică este cu mai multă semnificație pentru înfrângerea națiunii, cu cât granița conștientă a lumii este departe, o fașie de pământ care se numește graniță — înfrângerea specială și grele, fiind graniță fiind o legătură a sufletului românesc, așa cum este situația înfrângerii dela Arad.

special formațiile Frontului Renașterii Naționale, dădeau nota națională a solemnității.

Remarcăm participarea entuziastă a funcționarilor și muncitorilor Fabricii „Astra”, majoritatea dintre ei îmbrăcați în albastru uniformă a F. R. N.-ului. Muzica acelelor fabrici a condus în marșuri patriotice coloanele tuturor membrilor F. R. N.-ului, atât pe funcționarii instituțiilor de stat și particulare din Arad, cât și pe cei ai fabricii.

La mijloc, trona impunător sub sătenilor cu insigna și cu pieptarul F. R. N.-ului, asemănători la chip și la port cu vechii plăși glorioși ai lui Ștefan Vodă.

În biserică, lumea devenise atât de numeroasă, încât intrarea și ieșirea era imposibilă. Asistența era compusă din reprezentanții tuturor autorităților locale, profesorii tuturor școlilor primare și secundare, reprezentanții asociațiilor culturale și patriotice etc.

La liturghie au participat: P. S. S. Episcopul Oradiei și d-nii: N. Zigre, ministrul cultelor și artelor, Silviu Dragomir, ministrul minorităților, general P. Georgescu, comandantul gărzilor naționale din țară, Nichifor Crainic, profesor universitar, general Alexandru Vlad, primarul municipiului Arad, colonel D. Stighe, prefectul județului, corpul profesoral al Academiei de teologie din Arad etc., etc.

Răspunsurile liturgice au fost date de admirabilul cor al Aradului: „Armonia”, sub conducerea d-lui profesor Ioan Lipovan, cu multă

artă, care a creat de mult faima acestui select cor.

Predica

Episcopul Aradului, P. S. Andrei a rostit predica zilei solemnă. P. S. Sa a amintit de vechimea bisericii, de meritele ei pe terenul religios și național, care au mers optzeci de ani la șir, mână în mână. Dacă până în prezent biserica a servit interesele neamului cu atâta suflet și cu atâta dărzenie, ea este mai ales astăzi cel dintâi stâlp de înălțare și de întărire a cetățeanului. P. S. Sa a făcut bogate aplicațiuni practice la viața creștinilor, adresând și călduroase îndemnuri de unire și pace.

Banchetul

La internatul diecezan de fete, a avut loc un banchet. La banchet a vorbit d. ministru Silviu Dragomir despre problema raportului dintre Stat și minorități, descriind toată dragostea cu care sunt tratate acestea la noi, ca în nici o altă țară din lume. D-sa a cerut tuturor minorităților lealitate și susținere în cadrul legilor acestui Stat, care-i protejează cu atâta dragoste.

S-a toastat apoi pentru Majestatea Sa Regele Carol al II-lea.

Motivune

Conducerea Uniunilor de Meseriași din România, împreună cu comitetele Breslelor de Meseriași din Ținutul Bucegi, intrunite azi 19 Octombrie 1939 la Camera de Muncă București, au aflat cu îngrijorare că la discuția pe articole a Legii Breslelor, care are loc în Comisia de Legislație Civilă a Camerei Deputaților, s'a preconizat scoaterea meseriașilor de sub autoritatea Ministerului Muncii și trecerea lor la alte Minister.

În repetate rânduri meșteșugăria noastră organizată în uniuni și bresle profesionale și-a manifestat voința ei hotărâtă de a rămâne sub autoritatea Ministerului Muncii, unde interesele și nevoile ei vitale găsesc soluțiunile și sprijinul convenit.

Pe de altă parte întreaga legislație cu privire la muncă, care cuprinde și pe meseriași, precum și instituțiunile de o capitală importanță ca: Asigurările Sociale, Camerele de Muncă, Calificarea profesională, jurisdicția Muncii, etc. sunt strâns legate de viața și activitatea meseriașilor prin Ministerul Muncii, care coordonează activitatea acestor instituțiuni.

Crearea Ministerului Muncii a constituit un evident și real progres pentru meseriași, ale căror nevoi au găsit climatul și înțelegerea atentă și obiectivă necesară soluționării lor juste.

Despărțirea meseriașilor de Ministerul Muncii, în momentul când întreaga meșteșugărie se organizează cu avânt și își întemeiază speranțele în bresle, ar produce o deziluzie și o demoralizare profundă și o lichidare a acestor bresle.

Legislația de protecție a muncii care depinde în inițiativă și aplica-

re exclusiv de Ministerul Muncii, ne interesează de aproape. Socotindu-ne solidari cu năzuințele de o viață mai bună și mai omenească a colaboratorilor noștri din ateliere, lucrători și ucenici, locul nostru firesc este alături de aceștia la același Minister tutelar și deci nu putem fi despărțiți în ministere deosebite.

Adunarea comitetelor de Uniuni de meseriași din toată țara și bresle de meseriași din Ținutul Bucegi, cere reprezentanților parlamentari ai muncii să susție solidar justele noastre observațiuni asupra legii breslelor, concretizate în memoriul nostru din 11 Septembrie a. c.

Adunarea Comitetelor ține să mulțumească din nou D-lui Profesor Mihail Ralea, Ministrul Muncii, pentru sollicitudinea ce permanent o arată clasei meșteșugărești și îl roagă să se facă exponentul voinței meseriașilor de a rămâne sub autoritatea Ministerului Muncii.

„Regele și Biserica”

Acesta este titlul conferinței d-lui profesor Nichisor Crainic, pe care a rostit-o, Duminecă, la Palatul Cultural, în prezența unui numeros și select public.

După o savantă incursiune în istoria bizantină, unde împăratul era deținătorul puterii politice și al celei religioase, d-sa a accentuat că această concepție au moștenit-o toate țările ortodoxe, inclusiv noi români.

Suveranul nostru, care domnește peste o țară cu o bogată spiritualitate, este un fiu profund credincios al bisericii, din convingere intimă, și militează, dând indicații prețioase, pentru o biserică vie, dinamică.

D. Crainic a inclinat spre o uniune spirituală a tuturor țărilor ortodoxe din Balcani, în care să domnească pacea lui Iisus Hristos.

Ministerul Ordinii Publice

Pentru un stat ce rădănește să se impună opticii publice mondiale, sub semnul civilizației, grija pentru buncele orândueii dinlăuntrul granițelor sale trebuie să constituie o permanentă datorie și a conducătorilor și a cetățenilor.

Cine urmărește evoluția statului nostru își dă, fără îndoială, seama că — de-a lungul veacurilor, oricând au fost, uneori, de furtunoase acesteia, — părghia de rezistență s'a confundat cu spiritul de disciplină al poporului, care — solidar — cu o conștiință unitară a luptat împotriva oricărei apăsări a soartei, biruință, până la urmă în lumina acelorasi scumpe feluri patriotice.

De aci din această resursă bogată a înțelepciunii și a cumințeniei, cu care Dumnezeu a înzestrat firea românului, sau alimentat toate marile izbânzi de interes național.

N'au fost — istoria noastră stă măturie — lesne de învins greutățile câte vitregia soartei le-a scos în calea bunilor și străbunilor noștri. Holărârea însă, de a le înlătura a fost atât de tenace, încât în blocul granitic al voințelor obștești, nici o crăpătură nu se ivea. Toți fiii țării, fără deosebire de treaptă socială, simțeau că au aceeași datorie: aceea de a face zid de neînfrânt în fața oricărei primejdii.

Conștiința acestei datorii își refrângea, în chip firesc, luminile ei mănuitoare asupra raporturilor ce trebuie să se statornicească între locuitorii aceluiași pământ. De aci, aceea bună înțelegere, aceea stimă reciprocă dintre oameni, într'un cuvânt acel simțământ al armoniei ce caracterizează firea românului.

În tradiția acestui spirit, de disciplină interioară și de ordine obștească, au sporit, an de an, deceni cu decenii și veac de veac, bunurile patrimoniului nostru național.

Ministerul Ordinii Publice, non înfrânt, vine să atragă atenția că singurele legile acestei tradiții sunt vrednice să ne dea și astăzi țării

sufletească, pe care, mai mult decât oricând poate, o impun vremurile ce străbatem.

Ceeace — în mic — reprezintă sub aspectul buneii înțelegeri, o familie, — se cuvine să înfrângăze înfrângă națiune, ai cărei fii să se știe pătrunși de aceea datorie: paza legilor țării, pentru a închege, astfel, o forță unitară a tuturor sufletelor.

Pentru aceasta, nu trebuie să se dea prilejul vreunei constrângeri. Tradiția românească nu îngăduie asemenea abateri dela norma disciplinei.

D. general Gabriel Marinescu, spiritul de suplete și pătrundere rară, fiind investit cu demnitatea conducătorii noului minister, a înlocuit o circulară, dând astfel cel dintâi dovada aceluiași duh al înțelepciunii românești, de care am amintit.

D-sa a ținut să atragă atențiunea organelor în subordine pe departe, și obștești, pe de altă, că ceea ce prezidează activitatea noului Minister și ceea ce trebuie să fie pentru toți cei demne de urmat, sunt legile străvechii înțelepciunii românești: adică simțământul ordinii și al respectului față de orândueile țării.

Orice conștiință românească înfrântă, că acesta este unul dintre marile imperative ale oricăror vremi.

Întreprinderea Comunală a Municipiului Arad

AVIZ

Se aduce la cunoștința publicului că halta fixă din Piața Avram Iancu, spre gară, în fața prăvăliei Kramarovici s'a desființat, dar se menține halta fixă din colțul străzi Moise Nicoară, cu direcția spre gară, unde se pot face transbordările de pe alte linii pe linia No. 1.

DIRECTIUNEA

Studentii Academiei teologice din Arad, au aderat la Frontul Național Studențesc

Sâmbătă, 4 Noembrie crt., studenții Academiei teologice din Arad au aderat, cu entuziasm, la Frontul Național Studențesc. Ședința solemnă a fost prezidată de P. C. Sa pâr. dr. Nicolae Popovici, rectorul Academiei.

Studentul Ion Ageu, președintele societății de lectură a studenților, a rostit o scurtă cuvântare, în care a evidențiat dragostea tuturor studenților de a se înscrie în cadrele F. N. S.

Motivunea cetilă, a fost primită cu ocaziuni unanime și apoi expediată d-lui ministru C. Giurescu, ministrul F. R. N.-ului.

Părintele rector dr. Nic. Popovici a spus:

„Din toată inima mă bucur că ați luat această hotărâre, în care văd că sufletul dvs. continuă frumoasa tradiție a instituției noastre. Dumnezeu să ajute pasul înalt pe care l-ați făcut”.

S'a pus în vigoare

Un nou plan de tragere

cu șanse extraordinare pentru jucători, desființându-se seriile duble și clasele și s'a înființat un sistem de loterie pe tranșe

2 TRAGERI în luna Noembrie 1939

Tranșa I-a la 15 Noembrie

Tranșa II-a la 18 Noembrie

Câștigul principal va fi de

Lei 8 milioane

precum 21 câștiguri de Un Milion și câte Lei

Prețul unul sfert de loz este tot de Lei 200.—

Loteria de Stat

Croitoria pentru domni MOSKOVITZ Arad. Asortiment bogat.

PAGINA STRĂJERULUI

CREDINȚĂ ȘI MUNCĂ PENTRU ȚARĂ ȘI REGE

Straja Țării sărbătorește onomastica Auguțului comandant Străjer

Cuvântarea Comandantului Străji Țării

Straja Țării, în cadrele căreia Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba Iulia a activat încă de-acum cinci ani decând a luat ființă, a folosit înaltul exemplu de vrednicie și disciplină al Auguțului Comandant Străjer, statornicind cel mai luminos principiu de educație străjerească pentru milioanele de străjeri ai Țării.

Zilele festive ale Măriei Sale sunt, pentru ARMATA ALBĂ tot atâtea prilejuri fericite de manifestări ale celor mai calde și mai respectuoase simțăminte din partea celor ce se pregătesc pentru ziua de mâine.

Cu prilejul măreței aniversări, Comandamentul Străji Țării a dat dispoziții unităților depe teritoriul de felul cum se va sărbători această zi însemnată, în așa fel încât tot ce e suflare românească, să participe la evocarea luminoasei personalități a Celui ce reprezintă nădejdea viitorului.

În Capitală, personalul din Comandament a fost întrunit într-o ședință solemnă prezidată de d. Teofil Gh. Sidorovici Comandantul Străji Țării și la care au luat parte d-nii consilieri permanenți prof. dr. St. Șoimescu și d-ra Nissa Cărnărescu, apoi misionarii instituției, d. D. V. Toni, subsecretar de Stat la ministerul Educației Naționale, d-na Elena Sidorovici, d-na Alice Voinescu, d. col. U. Sâmboreanu, apoi directorii și întregul personal din Comandament.

Serviciul divin a fost oficiat de către duhovnicul Străji Țării iar răspunsurile date de corul instituției.

Cu acest prilej, d. Teofil Gh. Sidorovici a rostit următoarea cuvântare.

Cuvântarea d-lui ministru Teofil Gh. Sidorovici, comandantul Străji Țării

Astăzi, întregul popor românesc sărbătorește cea de-a 18-a aniversare a Măriei Sale Marelui Voevod Mihai de Alba Iulia și în același timp cea

M. S. Regele Carol II. a botezat pe cel de al 17-lea copil al cefaristului Bala Vasile din Satu Mare

La 4 crt. a avut loc la catedrala greco-catolică, ceremonia botezării de către M. Sa Regele Carol II al celui de al 17-lea copil al cefaristului Bala Vasile cantonier la Cantonul 88 linia Baia Mare—Satu Mare.

M. Sa Regele a fost substituit prin d. dr. Coriolan Tătaru, Rezident Regal al Ținutului Someș, de față mai fiind d-nii Filip, Directorul Ținutului și directorul de cabinet Ghidionescu.

La solemnitatea au asistat șefii autorităților civile și militare din loc în frunte cu d. prefect colonel Simion Coman, reprezentanții și reprezentantele societăților culturale din loc, funcționarii instituțiilor precum și un public foarte numeros.

Actul botezului a fost oficiat de către părintele protopop A. Dragoș, protopopul Dobosi și preotul Lemeni.

Fiul Regelui — care este al 17-lea copil al cefaristului, căsătorit acum 28 ani — a primit numele de Petru.

DARUL REGELUI

După oficierea botezului părintele Arhidiacon Aurel Dragoș, a ținut o impresionată cuvântare, arătând

dintâi răscruce de unde începe majoratul Auguțului Vlăstar regesc.

Pentru noi străjerii, acest moment reprezintă cel mai strălucit prilej de reculogere, de mândrie și de întărire pe drumul viitorului.

Acel ce reprezintă nădejdea zilei de mâine și-a petrecut cei mai frumoși ani al adulescenței în rândurile oștirii albe alături de milioanele de tineri ai Țării.

Din pragul vieții ce-L așteaptă, se deschid largi perspective unor mai cuprinzătoare îndatoriri, Măria Sa Marele Voevod Mihai este de-acum cel mai prețios sfetnic al Iluștrului Său Părinte și podoaba cea mai de preț a nădejzii poporului Român.

Unindu-ne inimile cu ale Neamului întreg, trimitem gândul nostru curat M. Sale Regelui Carol II Călăuzitorul destinelor românești, asigurându-l mai cu tărie decât oricând că vom sta ca un zid neclintit și puternic în jurul Tronului și că armata cea albă va ști să-și facă așa cum și-a făcut mereu, întreaga datorie.

Măriei Sale Marelui Voevod Mihai de Alba Iulia îi aducem de asemenea cele mai călduroase urări, asigurându-l că datoria noastră cea mai sfântă va fi grija permanentă de a-l pregăti o generație cu care să consolideze moștenirea lăsată cu atâtea jertfe de marii înaintași.

Trăiască M. S. Regele Carol II, Marele Străjer al Țării!

Trăiască Măria Sa Marele Voevod Mihai, nădejdea și chezașia de viitor a Neamului Românesc!

Asistența întonează Imnul Regal.

marea semnificație a acestui botez prin legătura între Suveran și pătura de jos a țării: M. S. Regele împrăștiind dragostea Sa celor mici, creând legături trainice de suflet între coroană și popor. Sf. Sa a încheiat adânc elogii M. S. Regelui.

Apoi d. Dr. Tătaru Rezident Regal, făcând urări pentru M. S. Regele, se adresează fericitului tată cu cuvintele:

M. S. Regele a binevoit să accepte a fi nașul celui de al 17-lea copil al D-tale botezat acum.

Îți donez din partea M. Sale regescul dar, de 10 mii lei, să-i păstrezi pentru fiul D-tale până la majorat.

Crește-ți copilul în spirit creștinesc și național, spre a fi demn de acest favor regesc de a fi fiul Regelui.

Apoi felicitând pe tatăl copilului îi mai înmânează 5000 lei din partea Rezidenției.

Tatăl ca și mama, copleșiți de fericire, mulțumesc pentru această faoare regescă. Ochii lor strălucesc în lacrimi de nemărginită fericire, ce nu se poate descrie.

Micuțul fiu, parcă și-ar fi dat seama de importanța evenimentului zâmbea îngerește.

Infrățirea cu pământul

Măria Sa Marele Voevod la coarnele plugului

Multe și deosebit de frumoase au fost realizările străjerești ale Măriei Sale Voevodului, dar cea mai strălucită, cea mai înălțătoare, cea mai plină de măreție dar și de înaltă semnificație, este fără îndoială cinstirea curată a brazdei, când Fiul de Rege cu mâncile sufocate a prins cu voinicie coarnele plugului răsturnând un pagon de țelină, la ferma regală de la Băneasa.

Era o zi de primăvară, cu soare cald și vânt amăgitor, cu freamăt de muncă și încercut de viață. La ceasurile două, mașinile ne poartă pe sub arcadele înfrunzite ale șoselei Kiseleff, spre ferma unde avea să se desfășoare lecția de practică agricolă.

Șase pluguri cu câte patru boi așteptau gata la lucru. Marele Voevod coboară din mașină mai vesel ca niciodată. Își așează în ordine grupa, prezintă raportul comandantului și din bastoane se ridică un catarg cu pavilionul fluturând în vânt. Se comandă rugăciunea și'n singurătatea câmpului cu iarbă încolțită, Fiul de Rege cu fruntea ridicată spre cer, pare un simbol și un interpret al țării de plugari.

„Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne nouă astăzi!” Melodia rugii crește desprinsă de pe buze nevinovate, se pierde în depărtările de azur spre adâncurile nebănuite ale firii.

Comandantul le vorbește apoi despre această nobilă îndeletnicire a muncii pe ogor, care ne-a ținut și ne-a păstrat ființa neamului prin grele și nesfârșite jertfe, care leagă pe om de glie și-l face să-i înțeleagă poezia brazdelor, le vorbește despre acel suflet al ogorului, pe care numai țaranul îl simte când răscolește țărna în adâncuri, de sânul cald al brazdei în care sămânța reînvie și de unde pornește seva ca un sânge dătător de viață până în bobul pâinii noastre cea de toate zilele, de poezia holderelor cu ondulări ușoare în bătaia vântului, dar și despre acea încordare a brațului, de tremului atâtor primejdii, de aspra dobândire a rodului.

„Simți — vom noi care, ceva din toate acestea?” încheie comandantul. Într-o ușoară încruntare, Măria Sa ascultase frământat de o arzătoare dorință să înceapă verificarea aceluși simțământ de slujitor al pământului.

Cu „Doamne ajută” grupa se repede împărțidu-se câte doi la fiecare plug. Mai întâi se face o scurtă explicație asupra diferitelor piese și felul cum trebuiesc folosite.

— „Nu-i chiar așa de ușor”, zise Măria Sa.

— „Ba e ușor Măria Ta”, răspunse Dinulescu, „ia să vezi ce brazdă răstorn eu”.

— „O să te văd, dar până atunci nu uita că lauda de sine”...

— „O să miroase-a bine” îi fură vorba drăcușorul.

— „Acum la lucru”, le spusese comandantul.

Măria Sa rămase să poarte plugul, în timp ce Jurchescu trebuia să mâne boii. Așează brazdarul, apucă de coarne și odată cu cea dintâi opintire a boulenilor, fierul pătrunse spintecând într-o suviță neagră miriștea cenușie. Măria Sa e numai ochi. Sub tăișul răsturnător al fierului, serășnesc rupturile de rădăcini, iar brazda scoate la iveală o lume de ființe ce nu se așteptau să fie turburate în liniștea adâncului întunecos. Pe tăpșanul ogorului nedat, ca pe o pagină de carte, plugul regal desenează cea dintâi linie tremurată, din marelui poem al legăturii cu pământul. Din ce în ce mai furat de vraja unui simțământ necunoscut, Vlăstarul Regesc întoarce la capăt și se proptește cu voinicie într-o apăsare de brazdă mai adâncă.

Deodată Măria Sa ridică ochii și privind la boulenii ce suflau din greu că comandă de oprirea plugurilor. Cufundați în lucru cum erau, această dispoziție ridică oarecari proteste:

— „Dece Măria Ta, că tocmai deprinsesem să țin plugul drept”.

— „Dar numai de plug e vorba? Ia uitați-vă și la bieții boi, ce greu răsufli”, răspunde Marele Voevod.

Pe urma brazdelor ce înving ca o panglică lată ogorul, ciorile cari au prins de veste scurmă cu ciocurile țărâna, scoțând râmele și gănăniile ce n-au avut timp să se ascundă.

Boulenii cu privirea blândă, nemicați pe brazdă își rumegă cu resemnare resturile de fân dospite în foios.

Un șgomot de motor, vine să turbure liniștea câmpului fără de sfârșit.

— „Trebuie să fie Majestatea Sa”, își dă cu părerea Marele Voevod, care cunoaște cântecul motorului.

— „Se începe lucrul!” dă dispoziție comandantul și pornește în întâmpinarea Suveranului. Mașina se oprește

pe drumeagul dela cazărmă și Majestatea coboară cu acel zâmbet caracterizează, primind portul.

Prin miriștea prăfuită întează apoi, căutând virea plugul la care stă Măria Sa Voevodul.

Regescul plugar e cum mișcat. Auguștul te e lângă El, întrebuindu-l cu blândețe:

— „Ei! Cum merge hăiță?”...

— „De-acum am și ținut, răspunse Marele Voevod adâncindu-și gropița de braz.”

— „Bine, bine, de ară învâțat, dar acuma trebi înveți să ari... bine”. Și pe cuvântul din urmă, rugul Voevod păru oarecum mirat.

— „Da, da”, continuă veranul urmărindu-l proape, „acuma să dea a trage brazda drept și eaș depărtare una de alta”.

— „Apoi pentru ce trebuie ca și boii să mardrept”, răspunse Măria Sa, „se întâmplă însă s'o ia alături”.

— „Aici stă dibăcia dela coarna”, răspunse jestatea Sa, desăvârșit scător în ale plugăriei”.

Și a mers astfel Regele pe lângă plugul fierindemnând, glumind, gând, Era icoana cea prezentativă a destinului nostru de Neam legat de pământ, de cinstire a și de prețuire a țărani o răstoarnă.

Ogorul își mărea cu ochii clinul de prospăț răsturnate. la capăt de răzor Măria Sa ridică plugul și-l aplecă parte până dincolo unde avea să fie din nou brazdă. Mergând în urma și privește bătăturile palme, peceți ale unui mânt întărit pentru Majestatea Sa II surz și-I spune răsând:

— „Așa se câștigă Mihăiță”!

(„Din viața unui Fiu Regal Teofil Gh. Sidorovici”).

Inspecția la legiunea de străjeri din Arad

Comandanta falangei străjerilor din țară, d-ra Viorica Lizica, însoțită de alte două ajutoare, a inspectat legiunea de străjere din Arad, care este pusă sub priceputa conducere a d-nei Florica Bucurescu, directoarea liceului de fete „Elena Ghiba Birta”.

Comandanta falangei a fost întâmpinată în gară de d-na comandanta d legiunei și d-nele comandante de centurii, cu care, după primirea raportului a plecat în inspecție la școlile secundare de fete, din raza orașului Arad. D-ra Lizica a inspectat formațiunile străjerești dela liceul „Elena Ghiba Birta”, și dela alte școlae, declarându-se foarte mulțumită de rezultatul inspecțiilor.

La ora 16, d-ra comandanta falangă a luat contact cu locuștii de cuiburi, atât dela școlae, cât și dela cele de la domiciliu, dându-le sfaturi de solidă bună înțelegere.

La ora 17, d-ra Viorica a avut o consfătuire cu toate comandantele străjere din localitate, explicându-le noile principii de aplicare a programului străjeresc viitor.

Cu acceleratul de seară, comandanta d falangei străjerești părăsit Aradul, aici însoțită de d-na comandanta d inspecțiilor făcute în Timiș.